

Universiteit Utrecht

*'Risico's en kansen beter
inschatten door een
integraal perspectief'*

— mr. Berthy van den Broek

Executive
onderwijs*

Recht, Economie,
Bestuur en Organisatie

**Masterclass Overheids-
aansprakelijkheid**

2017

**Een actueel overzicht van de civielrechtelijke, bestuursrechtelijke
en strafrechtelijke overheidsaansprakelijkheid**

Onder leiding van programmacoördinator mr. G.M. van den Broek

© Universiteit Utrecht, juni 2017

Drukkerij: Xerox

Fotograaf: Ed van Rijswijk, Steven Snoep

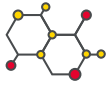
Deze brochure is met zorg samengesteld. Aan de inhoud kunnen echter geen rechten worden ontleend.
De inhoud geeft de stand van zaken op het moment van schrijven weer.

Executive onderwijs*

Kijk voor meer informatie over onze opleidingen op www.uu.nl/rebo/executive

www.uu.nl/rebo/executive

Inhoud

Over de masterclass

▶ 3

Docenten

▶ 4

Factsheet

▶ 5

Programma

▶ 6

Ervaringen deelnemers

▶ 8

*‘U wordt aan het denken gezet,
op een ander spoor geplaatst,
in verwarring gebracht, maar
krijgt ook nieuwe handvatten
aangereikt.’*

— Prof. dr. Maarten van Bottenburg
(portefeuillehouder executive onderwijs)

‘Een kennis- APK voor als je te maken hebt met overheidsaan- sprakelijkheid’

— mr. Berthy van den Broek

‘Een integraal perspectief op aansprakelijkheid bij de overheid’

— mr. Berthy van den Broek

MR. BERTHY VAN DEN BROEK

Berthy van den Broek is universitair docent Staats- en Bestuursrecht aan de Universiteit Utrecht. Zij is gespecialiseerd in het bestuursrechtelijke schadevergoedingsrecht en is een expert in op het gebied van planschade en nadeelcompensatie. Zij is een veelgevraagde adviseur, gastdocent en spreker op het gebied van de rechtmatige overheidsdaad.

INTRODUCTIE

Voor juridische professionals die regelmatig te maken hebben met vraagstukken op het gebied van civiel-, bestuurs- en strafrechtelijke overheidsaansprakelijkheid, is het van belang de verschillende rechtsgebieden te overzien, om risico's én kansen te kunnen inschatten.

Civielrechtelijke aansprakelijkheid

Overheden kunnen bij de taakuitoefening op alle niveaus te maken krijgen met civielrechtelijke aansprakelijkheid. Of het nu gaat om regelgeving en bestuur, beheer en onderhoud of handhaving en toezicht, de gang naar de civiele rechter staat op enig moment open. Wat betekent dit voor uw organisatie en hoe kunt u hier het beste mee omgaan? O.a. de volgende thema's worden behandeld: het toenemend aantal vorderingen van belangengroeperingen tegen de overheid, de mogelijkheden voor burgers om de overheid aansprakelijk te stellen voor schade bij schending van het Europees recht en aansprakelijkheidsrisico's voor de overheid in haar hoedanigheid van eigenaar, toezichthouder of beheerder.

Strafrechtelijke aansprakelijkheid

Rondom dit onderwerp wordt de actuele stand van zaken met betrekking tot de strafrechtelijke vervolgbaarheid en aansprakelijkheid van publiekrechtelijke rechtspersonen en leidinggevende ambtenaren besproken. Niet alleen de vervolgbaarheid/immunitet, maar ook de aansprakelijkheid en schuld van de rechtspersoon en de positie van leidinggevend komen aan de orde.

Bestuursrechtelijke aansprakelijkheid

De bestuursrechtelijke overheidsaansprakelijkheid voor onrechtmatige besluiten, inclusief de verzoekschriftprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), wordt uitgebreid behandeld.

Ten slotte wordt aandacht besteed aan actuele ontwikkelingen in wetgeving en jurisprudentie op het gebied van de rechtmatige overheidsdaad (planschade nadeelcompensatie).

Docenten

Alle docenten van de masterclass zijn verbonden aan de Universiteit Utrecht. De docenten zijn gerenommeerde deskundigen op het gebied van overheidsaansprakelijkheid en hebben brede ervaring in wetenschap en rechtspraak.

LEERDOEL

De masterclass is speciaal ontwikkeld voor juridische professionals die in korte tijd hun kennis op het gebied van aansprakelijkheid van overheden willen actualiseren.

DOELGROEP

Deze masterclass is ontwikkeld voor juridische professionals en advocaten die werkzaam zijn bij of werken voor overheidsorganisaties, zoals gemeenten, provincies, ministeries en waterschappen.

Programmacoördinator

Mr. dr. Berthy van den Broek

Universitair docent Staats- en Bestuursrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht, tevens adviseur bij het Schadeschap luchthaven Schiphol en voorzitter van de bezwaarschriftencommissie in de Gemeente de Bilt.

Docenten

Prof. dr. Eddy Bauw

Hoogleraar Privaatrecht, in het bijzonder Aansprakelijkheidsrecht en Rechtspleging, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht. Tevens hoogleraar rechtspleging aan de Universiteit van Amsterdam en raadsheer-plaatsvervanger in het gerechtshof Den Haag en het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

Prof. dr. Ben Schueler

Hoogleraar Bestuursrecht, in het bijzonder Omgevingsrecht, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht. Tevens Staatsraad in de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Mr. dr. Eelke Sikkema

Universitair docent bij het Willem Pompe Instituut voor Strafrechtwetenschappen, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht. Tevens raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof 's-Hertogenbosch.

FACTSHEET

Overheidsaansprakelijkheid in één oogopslag

DE ESSENTIE

De masterclass biedt overzicht van wetgeving en jurisprudentie, dat nodig is voor de afhandeling van vraagstukken op het gebied van overheidsaansprakelijkheid.

DOELGROEP

Deze masterclass is ontwikkeld voor juridische professionals en advocaten die werkzaam zijn bij of werken voor overheidsorganisaties, zoals gemeenten, provincies, ministeries en waterschappen.

BASISKENNIS

Ervaring met afhandeling van aansprakelijkheidsvraagstukken voor overheden is een basisvoorwaarde voor deelname.

AANMELDEN

Aanmelden kan via onze website www.uu.nl/executive/moa of neem voor meer informatie contact op met de projectassistente, T: 030 253 9382, E: executiveonderwijs.rebo@uu.nl

DUUR

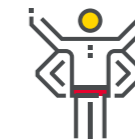
2 bijeenkomsten van een dag.

DATA EN TIJD

Tijd: 09.30-17.00 uur.
Bijeenkomsten: donderdag 16 en 23 november 2017.

BELASTING

Twee interactieve opleidingsdagen met theorie en (ruimte voor eigen) casuïstiek. Beide dagen vragen enkele uren voorbereiding van de deelnemers

LOCATIE

De bijeenkomsten vinden plaats in de binnenstad van Utrecht.

KOSTEN

De kosten voor deelname bedragen € 1.195,- (vrij van BTW). Dit bedrag is inclusief catering en cursusmateriaal.

CERTIFICAAT

Deelnemers ontvangen een certificaat van deelname.

Programma Masterclass

DAG 1 DONDERDAG 16 NOVEMBER 2017

09.30 – 12.45 uur

Welkom en introductie

(*mr. dr. Berthy van den Broek*)

Onrechtmatige overheidsdaad in het civiele recht

(*prof. mr. Eddy Bauw*)

- Onrechtmatige regelgeving
- Onrechtmatige daadsactie vanwege (een tekort aan) voorgestelde maatregelen in beleidsprogramma's.
- Onrechtmatig feitelijk handelen of niet-handelen.
- Schending van het Europees recht.

12.45 – 13.15 uur

Lunch

13.15 – 16.30 uur

Strafrechtelijke overheidsaansprakelijkheid

(*mr. Elke Sikkema*)

- Strafrechtelijke immuniteit vs. vervolgbaarheid van publiekrechtelijke rechtspersonen en leidinggevende ambtenaren (Pikmeer-arresten etc.).
- Reikwijdte van de vervolgbaarheid; exclusieve bestuurstaken; lagere overheden.
- Criteria voor strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen en feitelijk leidinggevend (Drijfmest, Slavenburg).
- Aansprakelijkheid en schuld van de rechtspersoon en de positie van leidinggevend.
- Actuele jurisprudentie en casuïstiek (Stichtse Vecht etc.).

16.30 uur

Afsluiting

DAG 2 DONDERDAG 23 NOVEMBER 2017

09.30 – 12.45 uur

Rechtmatige overheidsdaad: planschade & nadeelcompensatie

(*mr. dr. Berthy van den Broek*)

- Aansprakelijkheid op grond van het ongeschreven égalitébeginsel.
- Overzicht van wegen waarlangs nadeelcompensatie kan worden verkregen.
- Causaliteit.
- Criteria die de omvang van schadevergoeding beperken, zoals risicoaanvaarding & normaal maatschappelijk risico.
- Recente ontwikkelingen: Wet nadeelcompensatie, wetsvoorstel nadeelcompensatie in Omgevingswet.

12.45 – 13.15 uur

Lunch

13.15 – 16.30 uur

Onrechtmatige besluiten

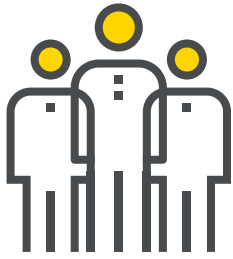
(*prof. mr. Ben Schueler*)

- Onrechtmatige besluiten: materiele en procedurele aspecten.
- Verzoekschriftprocedure van de Awb.

16.30 uur

Afsluiting

Ervaringen van deelnemers

SANDER LELY
ADVOCAAT/PARTNER,
PAULUSSEN ADVOCATEN NV
ALUMNUS, LEERGANG 1

‘De masterclass Overheidsaansprakelijkheid heeft mij verrast in positieve zin. De uitstekende docenten, de afwisseling van de onderwerpen en de opzet van deze masterclass zorgden voor de nodige kennisuitbreiding.

Er werd veel aandacht besteed aan recente ontwikkelingen. Zowel op het gebied van de wetgeving als de jurisprudentie. Tevens vond de nodige verdieping plaats van de aanwezige kennis. Wat mij verder aansprak was de kleinschaligheid van deze cursus. Hierdoor was er sprake van een hele goede interactie tussen de docenten en de deelnemers.

‘Er werd veel aandacht besteed aan recente ontwikkelingen’

Mijn kennis is echt uitgebreid door deze cursus. Er worden veel cursussen aangeboden en om die reden ben ik vaker extra kritisch. Het is dan prettig om achteraf te kunnen vaststellen dat dit een zeer geslaagde cursus is. Ik had deze masterclass – mede gelet op mijn praktijk – niet willen missen. Om die reden kan ik deze masterclass van harte aanbevelen.’

EDDY PRONK
STADSJURIST,
GEMEENTE LEIDEN
ALUMNUS, LEERGANG 1

‘De toenemende tendens om de overheid aansprakelijk te stellen voor haar handelen vergt van iedere overheidsjurist diepgaande kennis van dit vakgebied. Educatie en permanente bijscholing is nodig omdat dit – zeer interessante – vakgebied aan veel veranderingen onderhevig is en bovendien complex is.

De masterclass Overheidsaansprakelijkheid geeft in slechts twee dagen een overzicht van de huidige stand van zaken, zowel op het gebied van bestuursrecht, civiel recht als strafrecht.

Door de vooraf aangeleverde literatuur en jurisprudentie is er voldoende ruimte om tijdens de opleiding ook de diepte in te gaan. Kortom, een aanrader.’

‘Voldoende ruimte om tijdens de opleiding ook de diepte in te gaan. Een aanrader!’